

Brussel, 3 juli 2026
(OR. en)

11132/26

ECOFIN 922
UEM 326
SOC 451
EMPL 253
COMPET 866
ENV 842
EDUC 308
ENER 464
JAI 902
GENDER 139
JEUN 182
SAN 540
ECB
EIB

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	AANBEVELING VAN DE RAAD inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Oostenrijk

De delegaties vinden hierbij de bovengenoemde ontwerpaanbeveling van de Raad, die is gebaseerd op Commissievoorstel COM(2026) 220 final en is herzien en goedgekeurd door verschillende comités van de Raad en is afgerond door het Economisch en Financieel Comité.

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Oostenrijk

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad¹, en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

¹ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.
- (2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Oostenrijk niet noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone² aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.
- (3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de EU-lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

² PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit³. Herstel- en veerkrachtplannen zijn, samen met financiering in het kader van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in de door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met de landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader daarvan worden ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen tot de aanpak van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld, en erop voort te bouwen.
- (5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Oostenrijk bekendgemaakt. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Oostenrijk heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen voor 2025 en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Oostenrijk van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Oostenrijk in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Oostenrijk heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Op 8 juli 2025 heeft de Raad, op basis van de beoordeling en de aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling aangenomen tot goedkeuring van het nationaal budgettaire structureel plan voor de middellange termijn van Oostenrijk⁴. Het plan bestrijkt de periode 2025 tot en met 2029 en bevat een begrotingsaanpassing die over zeven jaar is gespreid. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 2,6 % in 2025, 2,2 % in 2026, 2,2 % in 2027, 2,0 % in 2028 en 2,3 % in 2029; deze stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2024, namelijk 2,6 % in 2025, 4,8 % in 2026, 7,2 % in 2027, 9,4 % in 2028 en 11,9 % in 2029. Voor de jaren 2025-2028 vallen deze maximale groeipercentages van de netto-uitgaven samen met het overeenkomstig artikel 126, lid 7, VWEU door de Raad op 8 juli 2025 aanbevolen correctieve pad om een einde te maken aan het buitensporige tekort⁵. Op basis van de beoordeling door de Commissie van de doeltreffendheid van de maatregelen van 3 juni 2026⁶ wordt de procedure bij buitensporige tekorten ten aanzien van Oostenrijk opgeschort.

⁴ Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettaire structureel plan voor de middellange termijn van Oostenrijk (PB C, C/2025/3958, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj>).

⁵ Aanbeveling van de Raad om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Oostenrijk, aangenomen op 8 juli 2025. Alle documenten met betrekking tot de buitensporigtekortprocedure van Oostenrijk zijn te vinden op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Austria_en.

⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank: Europees Semester 2026 – Voorjaarspakket, COM(2026) 200 final.

- (7) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen⁷, en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Naar aanleiding van het verzoek van Oostenrijk heeft de Raad op 17 februari 2026 op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling aangenomen op grond waarvan Oostenrijk mag afwijken van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven⁸. De periode waarin de nationale ontsnappingsclausule wordt geactiveerd (2025-2028) stelt Oostenrijk in staat de overheidsuitgaven te herprioriteren of de overheidsinkomsten te verhogen, zodat aanhoudend hogere defensie-uitgaven de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar zouden brengen.
- (8) Op 29 april 2026 heeft Oostenrijk zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026⁹ ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven, de uitvoering van de hervormingen en investeringen op basis waarvan de verlengde aanpassingsperiode is toegekend, en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester. Het jaarlijkse voortgangsverslag weerspiegelt ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Oostenrijk over de vooruitgang bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241. Het verslag over de maatregelen die in het kader van de procedure bij buitensporige tekorten zijn genomen, is opgenomen in het jaarlijkse voortgangsverslag.

⁷ Mededeling van de Commissie, “Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact”, Brussel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

⁸ Aanbeveling van de Raad van 17 februari 2026 houdende toestemming voor Oostenrijk om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) (PB C, C/2026/1158, 4.3.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1158/oj>).

⁹ De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (9) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 0,6 % en de GICP-inflatie 3,6 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 0,6 % en in 2027 met 0,9 %, bij een GICP-inflatie van 3,0 % in 2026 en 2,5 % in 2027.
- (10) Volgens gegevens van Eurostat¹⁰ is het overheidstekort van Oostenrijk gedaald van 4,6 % van het bbp in 2024 tot 4,2 % van het bbp in 2025. De daling van het tekort in 2025 is voornamelijk het gevolg van de uitvoering van een consolidatiepakket. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een tekort van 4,1 % van het bbp in 2026 en 2027.
- (11) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers¹¹, die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 contractief, met 1,1 % van het bbp. Verwacht wordt dat deze zowel in 2026 als in 2027 contractief zal zijn, en in beide jaren met 0,4 % van het bbp zal afnemen.
- (12) Volgens gegevens van Eurostat¹² is de overheidsschuld van Oostenrijk gestegen van 80,0 % van het bbp eind 2024 tot 81,5 % van het bbp eind 2025. De stijging van de schuldquote in 2025 is voornamelijk het gevolg van het begrotingstekort, de bescheiden groei van het bbp, en met krediet gefinancierde investeringen in infrastructuurprojecten door enkele extrabudgettaire eenheden in de sector centrale overheid. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal stijgen tot 83,4 % eind 2026 en verder tot 84,9 % eind 2027.

¹⁰ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

¹¹ De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

¹² Euro-indicatoren van Eurostat, 22 mei 2026.

- (13) Volgens gegevens van Eurostat¹³ bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Oostenrijk 0,7 % van het bbp in 2025, wat neerkomt op een stijging van 0,1 procentpunt ten opzichte van het referentiejaar 2021. In de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie wordt ervan uitgegaan dat deze in 2026 0,9 % van het bbp zullen bedragen, wat neerkomt op een stijging met 0,3 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2021.
- (14) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Oostenrijk een begrotingsbeleidsmaatregel genomen om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten¹⁴, namelijk een ongerichte verlaging van accijnzen (met inbegrip van wettelijke beperkingen op marges) op benzine en diesel in april en mei 2026. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bedragen de begrotingskosten van deze maatregel in 2026 minder dan 0,1 % van het bbp, ook als deze maatregel tot het einde van het jaar zou worden verlengd.
- (15) Uitgaande van de berekeningen van de Commissie zijn de netto-uitgaven in Oostenrijk in 2025 met 2,0 % toegenomen. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt onder het aanbevolen maximale groeipercentage.
- (16) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven van Oostenrijk naar verwachting stijgen met 2,1 % in 2026 en met 4,1 % cumulatief in 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt onder het aanbevolen maximale groeipercentage. Wanneer 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt ook het verwachte cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit onder het aanbevolen maximale groeipercentage.

¹³ Eurostat, overheidsuitgaven door classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

¹⁴ Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

- (17) De aanbeveling tot goedkeuring van het plan voor de middellange termijn van Oostenrijk specificeert de reeks hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode, samen met een tijdschema voor de uitvoering ervan. Rekening houdend met de informatie die Oostenrijk in zijn jaarlijkse voortgangsverslag heeft verstrekt, is de Commissie van oordeel dat de uitvoering van de belangrijkste stappen van deze hervormingen en investeringen die uiterlijk op 30 april 2026 moesten zijn uitgevoerd, grotendeels op schema lijkt te liggen. De Commissie is van oordeel dat Oostenrijk zijn toezeggingen globaal genomen op bevredigende wijze is nagekomen¹⁵.
- (18) De vergrijzing vormt een grote uitdaging voor de budgettaire houdbaarheid van het pensioenstelsel. De overheidsuitgaven voor pensioenen behoren met 14,5 % van het bbp in 2025 tot de hoogste in de Unie, mede als gevolg van de lage effectieve pensioenleeftijd. Ondanks recente en eerdere maatregelen, waaronder strengere regels om in aanmerking te komen voor vervroegde-uittrekingsregelingen vanaf 2026 en de convergentie van de pensioenleeftijd voor mannen en vrouwen tot 2033, zullen de effectieve en de wettelijke pensioenleeftijd naar verwachting laag blijven in vergelijking met andere lidstaten. De federale overdrachten aan het pensioenstelsel zullen naar verwachting aanzienlijk blijven. Aanvullende pensioenregelingen blijven daarentegen onderontwikkeld, met een lage dekking en een beperkte financiële diepte.

¹⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank: Europees Semester 2026 – Voorjaarspakket, COM(2026) 200 final.

- (19) Naast de vergrijzing dragen versnippering en kosteninefficiënties bij tot hoge uitgaven voor gezondheidszorg en langdurige zorg, waardoor de overheidsfinanciën onder druk komen te staan. De uitgaven zijn sterk gericht op intramurale zorg en doordat niet strikt wordt vastgehouden aan de uitgavendoelstellingen wordt de begrotingscontrole nog steeds ondermijnd. Hervormingen, waaronder de oprichting van een fonds voor de hervorming van de gezondheidszorg in 2026, hebben tot doel de eerstelijnszorg en de digitalisering te versterken, maar het effect ervan wordt beperkt door onvoldoende ondersteunende regelgeving, bijvoorbeeld een zwakke coördinatie van patiëntentrajecten. De digitalisering van het zorgstelsel blijft onvolledig, waardoor efficiëntiewinsten worden beperkt. Ondanks de relatief hoge uitgaven voor ziektepreventie is er ruimte om de inspanningen op te voeren op het gebied van het beheer van gedragsgerelateerde risicofactoren en de preventie van niet-overdraagbare ziekten. Op het gebied van langdurige zorg zijn er nog steeds tekortkomingen in de governance, waaronder het ontbreken van bindende uitgavendoelstellingen en beperkte integratie met gezondheidsdiensten. Het relatief hoge aandeel van residentiële zorg en de regionale verschillen in zorgverlening wijzen erop dat er ruimte is om de kosteneffectiviteit te verbeteren en een uniformere kwaliteit van de zorg te waarborgen.
- (20) Het begrotingskader van Oostenrijk wordt gekenmerkt door een complex systeem van intergouvernementele overmakingen tussen het federale niveau en de regionale overheden, dat een belemmering vormt voor efficiënte overheidsuitgaven. De deelstaten hebben een beperkte fiscale autonomie en zijn derhalve sterk afhankelijk van gedeelde inkomsten in plaats van hun eigen inkomstenbronnen — in 2025 was slechts een klein deel van de totale overheidsinkomsten afkomstig van subnationale bronnen. Tegelijkertijd hangt de financiering van essentiële diensten zoals gezondheidszorg, kinderopvang en openbaar vervoer gedeeltelijk af van uitgaven door de deelstaten en de gemeenten. Oostenrijk heeft het Oostenrijkse stabiliteitspact (2025-2026) in april 2026 met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 herzien om streefcijfers inzake schulden en tekorten voor federale, regionale en lokale overheden vast te stellen en maandelijkse rapportageverplichtingen op regionaal niveau in te voeren, maar de concrete wijzigingen in de toewijzing van uitgaven en de verantwoordingsmechanismen waren bescheiden. Het pact bouwt grotendeels voort op bestaande regelingen en verandert niet wezenlijk iets aan de complexe verdeling van bevoegdheden over de verschillende bestuurslagen. Bovendien is de huidige intergemeentelijke samenwerking ongelijkmatig. Door gemeentelijke gegevens te koppelen aan een interoperabel platform voor gegevensuitwisseling en multifunctionele dienstenpartnerschappen (*Mehrzweckverbände*) op functioneel niveau te bevorderen, zouden de efficiëntie, de kwaliteit van de dienstverlening en de kostenbesparingen kunnen worden verbeterd.

- (21) De belastingmix blijft sterk afhankelijk van inkomen uit arbeid en consumptie. In 2025 had Oostenrijk de op vier na hoogste belastingquote in de EU met een aanzienlijke gemiddelde belastingwig op arbeid¹⁶. Sinds 2023 zijn de belastingschijven van de inkomstenbelasting geïndexeerd aan de inflatie, ter voorkoming van een verdere stijging van de belastingwig vanwege de belastingprogressie. Verscheidene reeds lang bestaande structurele uitdagingen in de belastingmix worden echter nog steeds niet aangepakt. Een beter gebruik van groei- en werkgelegenheidsvriendelijkere belastingen kan helpen de nodige begrotingsruimte te creëren en de algehele belastingstructuur te verbeteren.
- (22) De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.
- (23) In Oostenrijk ligt het uitvoeringstempo voor de cohesiebeidsprogramma's, die steun omvatten uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), boven het gemiddelde tempo op EU-niveau, zowel bij de projectselectie als bij betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Oostenrijk onderneemt in het kader van zijn cohesiebeidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Niettemin moet de uitvoering op sommige gebieden mogelijk verder worden versterkt, waaronder die met betrekking tot energie-efficiëntie en geïntegreerde territoriale en stedelijke ontwikkeling. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Oostenrijk in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeidsfondsen heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie¹⁷ zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.
- (24) Oostenrijk wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met de houdbaarheid van zijn overheidsfinanciën, de arbeidsmarkt en de ontwikkeling van vaardigheden, de dynamiek en het concurrentievermogen van het bedrijfsleven, zijn aanhoudende afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en de hoge energieprijzen.

¹⁶ OESO (2026), Taxing Wages 2026.

¹⁷ Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

- (25) Ondanks stappen om de oprichting van bedrijven te vereenvoudigen en het scala aan financieringsinstrumenten uit te breiden, blijft een gebrek aan risicofinanciering de opschaling van innovatieve bedrijven belemmeren. De lokale durf- en groeikapitaalmarkten blijven onderontwikkeld in vergelijking met toonaangevende tegenhangers in de EU, terwijl de startfinanciering in 2025 met 56 % is gedaald tot het laagste niveau sinds 2019. Lacunes in de financiering van durfkapitaal zouden kunnen worden beperkt door de geplande oprichting van het Dakfonds (Fund-of-Funds) voor start-ups en scale-ups en door het wegwerken van de resterende belemmeringen die institutionele beleggers zoals pensioenfondsen en verzekeraars beletten om in langetermijneigenvermogensinstrumenten te beleggen. De versterking van de tweede pensioenpijler (aanvullend pensioen) zou ook kunnen bijdragen tot de verdieping van de Oostenrijkse aandelenmarkt en het mobiliseren van extra kapitaal voor innovatieve ondernemingen.
- (26) Ondanks het hoge niveau van investeringen in O&O (in de top drie van EU-lidstaten) blijft de vertaling naar verhandelbare producten en disruptieve innovatie beperkt. Uit het Europees innovatiescorebord 2025 blijkt dat Oostenrijk relatief ondermaats presteert wat betreft kleine en middelgrote ondernemingen die productinnovaties invoeren. Om dit aan te pakken, heeft de regering in haar industriestrategie 2035 maatregelen aangekondigd om de O&O-capaciteiten te verbeteren en heeft zij het derde pact voor onderzoek, technologie en innovatie voor de periode 2027-2029 aangenomen, met een totaal budget van ongeveer 5,5 miljard EUR. Een grondige uitvoering van deze maatregelen, onder meer door middel van een voortgezette versterkte coördinatie van bevoegdheden tussen ministeries en effectgerichte monitoring, is nodig om ervoor te zorgen dat de hoge O&O-uitgaven van Oostenrijk verhandelbare innovatieresultaten opleveren die vergelijkbaar zijn met die van toonaangevende lidstaten.
- (27) De vertraagde invoering van geavanceerde digitale technologieën door bedrijven blijft een verdere uitdaging voor groei en productiviteit. De vooruitgang bij de digitalisering van de Oostenrijkse economie blijft ongelijkmatig. Kleine en middelgrote ondernemingen vertonen een basisniveau van digitale intensiteit dat iets boven het EU-gemiddelde ligt, en de invoering van AI door bedrijven heeft de wind in de zeilen. Niettemin blijft het gebruik van andere geavanceerde digitale technologieën door bedrijven, met name cloudcomputing en gegevensanalyse, onder het EU-gemiddelde. Om deze kloof te dichten, zijn nog steeds gerichte maatregelen nodig, waaronder financiële stimulansen, meer steun voor het gebruik van cloud- en dataoplossingen door bedrijven en investeringen in digitale vaardigheden.

- (28) De administratieve lasten en regelgevingsdruk wegen zwaar op het ondernemingsklimaat in Oostenrijk, doordat vergunningsprocedures worden vertraagd en bedrijven aanzienlijke middelen moeten uittrekken voor administratieve taken. Er is vooruitgang geboekt door een volledig digitaal bedrijfsregistratieproces mogelijk te maken, maar er zijn aanzienlijke verdere maatregelen nodig. De voorgestelde hervorming van het wetboek tot regeling van ambacht, handel en industrie kan leiden tot snellere vergunningverlening aan bedrijven en minder administratieve lasten, maar de volledige uitvoering ervan vereist doeltreffende samenwerking op lokaal, provinciaal en federaal niveau.
- (29) De Oostenrijkse consumenten ondervinden de nadelen van het gebrek aan concurrentie in bepaalde sectoren, wat bijdraagt tot hogere prijzen. Territoriale leveringsbeperkingen hebben negatieve gevolgen voor Oostenrijkse consumenten, vanwege significant hogere prijzen voor identieke levensmiddelen en producten voor persoonlijke verzorging. Dit wordt nog verergerd door markttoegangsbelemmeringen. Restrictiviteit van de regelgeving voor bepaalde beroepen en dienstverleners, bijvoorbeeld binnen de weg- en waterbouw, beperkt de concurrentie verder en creëert belemmeringen, onder meer voor de grensoverschrijdende verlening van diensten.
- (30) Onder meer door stijgende bouwkosten en een dalend aanbod van nieuwe woningen ontstonden uitdagingen op het gebied van de betaalbaarheid van huisvesting, waardoor nieuwkomers op de woningmarkt werden benadeeld. Een herziening van complexe technische normen, bekend als “gevestigde handelspraktijk”, met het oog op het verminderen van eisen die niet strikt noodzakelijk zijn voor veiligheid of energie-efficiëntie, zou de weg kunnen effenen voor een slimme vereenvoudiging waardoor de kosten dalen.
- (31) Oostenrijk heeft in 2025 verschillende maatregelen genomen om de hoge energieprijzen aan te pakken. Naast kortetermijnmaatregelen om de energieprijzen voor energie-intensieve industrieën te verlagen en de elektriciteitsheffing voor het jaar 2026 te verlagen, werd de wet inzake de elektriciteitsmarkt aangenomen. Deze nieuwe wet betekent een belangrijke verschuiving in het regelgevingskader van de Oostenrijkse elektriciteitsmarkt en zal de flexibiliteit van de energie helpen vergroten en stroomafnameovereenkomsten mogelijk maken. De volledige en tijdige uitvoering van de wet inzake de elektriciteitsmarkt is echter van essentieel belang om tot duurzaam en structureel lagere prijzen te komen. Bovendien blijft de afhankelijkheid van het land van aardgas voor elektriciteitsopwekking in combinatie met beperkte niet-fossiele flexibiliteit en deels beperkte interconnectiecapaciteit de energieprijzen, die aanzienlijk boven het EU-gemiddelde liggen, opdrijven. Hoewel Oostenrijk afhankelijk blijft van aardgas, heeft het maatregelen genomen om de energiezekerheid te verbeteren door de bronnen van zijn gasvoorziening te diversifiëren.

- (32) Oostenrijk blijft vooruitgang boeken met zijn traject voor de transitie naar schone energie, maar zijn energiemix bestond in 2024 nog steeds voor meer dan de helft uit fossiele brandstoffen. Om zijn doelstellingen voor 2030 te halen, zal Oostenrijk het tempo waarin de capaciteit voor hernieuwbare energie en de infrastructuur wordt uitgebreid, moeten opvoeren, met name voor windenergie, waaraan in 2025 slechts 0,2 GW aan nieuwe capaciteit is toegevoegd. Hernieuwbare energie was in 2025 goed voor 83,9 % van de elektriciteitsopwekking, met een hoog aandeel waterkracht. Gezien de seizoensgebonden variabiliteit van waterkracht en fotonvoltaïsche energie is windenergie, die in 2024 goed was voor 11,8 % van de opwekking van hernieuwbare energie, een kostenefficiënte aanvulling om de behoefte aan de invoer van elektriciteit te verminderen, met name in de winter. Om de doelstellingen van de wet inzake de uitbreiding van hernieuwbare energiebronnen en het nationale energie- en klimaatplan te halen, zal het van essentieel belang zijn de vergunnings-termijnen te verkorten en voldoende gebieden aan te wijzen voor versnelde uitrol, met name voor windenergie. Het versnellen van de modernisering en uitbreiding van het elektriciteits-net, ook grensoverschrijdend, en het vergroten van de opslag blijven van cruciaal belang om de transitie naar schone energie te stimuleren. Dit betekent dat zowel de investeringen als de snelheid moeten toenemen, ook met betrekking tot de vergunningverlening, zodat de extra opgewekte hernieuwbare energie in het systeem kan worden geïntegreerd.
- (33) Het huidige tempo van decarbonisatie blijft ontoereikend om Oostenrijk in staat te stellen zijn klimaatdoelstellingen voor 2030 en zijn doelstelling inzake klimaatneutraliteit voor 2040 te halen. In 2024 daalden de broeikasgasemissies met 3 %, aanzienlijk langzamer dan in 2023, en voorlopige ramingen wijzen op een toename van de emissies in 2025. De industriële emissies zijn onlangs gedaald, maar de sector blijft energie- en emissie-intensief. Maatregelen ter ondersteuning van het koolstofvrij maken van de industrie en de ontwikkeling van schone industriële infrastructuur, met inbegrip van de fysieke uitbreiding ervan en regelgevingskaders, moeten verder worden ontwikkeld, met bijzondere aandacht voor regio's met een hoge emissie-intensiteit. De vervoeremissies zijn in 2024 gedaald, voornamelijk als gevolg van minder vrachtverkeer, maar de vooruitgang in het beleid blijft beperkt. Het zal belangrijk zijn subsidies voor fossiele brandstoffen geleidelijk af te schaffen en de elektrificatie van het vervoer, met inbegrip van het goederenvervoer over de weg, te versnellen. Een verdere vermindering van de emissies zal ook afhangen van een verbetering van de energie-efficiëntie in de industrie, het vervoer en gebouwen, onder meer door hervormingen van de regelgeving inzake huur en onroerend goed om de renovatie van gebouwen te vergemakkelijken.

- (34) De arbeidsmarkt heeft moeite om aan de vraag naar arbeid te voldoen tegen een achtergrond van vergrijzing en relatief hoge belastingen op arbeid en sociale bijdragen, die tot de hoogste in de EU behoren. De werkgelegenheid bleef geleidelijk toenemen, voornamelijk als gevolg van de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd voor vrouwen. Het gemiddelde aantal gebruikelijke wekelijks gewerkte uren bleef laag op 35,8 uur (tegenover 37,3 op EU-niveau). De activiteitsgraad en de arbeidsparticipatie van vrouwen waren hoog in 2025, met respectievelijk 75,1 % en 74,2 %, en lagen boven de respectieve EU-gemiddelden, maar onder die van mannen (respectievelijk 82,7 % en 81 %). Oostenrijk heeft ook een van de grootste genderkloven in de EU op het gebied van deeltijdwerk (37,1 procentpunt in 2025), met bijna de helft van alle vrouwen (49,6 %) die in deeltijd werkt. De hoge belastingwig op arbeid ontmoedigt werknemers om van deeltijd- naar voltijdwerk over te stappen, wat bijdraagt tot een tekort aan arbeidskrachten en het economisch potentieel beperkt. Ondanks verbeteringen in de uitbreiding van voor- en vroegschoolse educatie en opvang blijven de toegang en dekking ongelijk verdeeld over de deelstaten. De belangrijkste oorzaken zijn de versnippering van het governancestelsel, financiering en personeelstekorten. Een verplicht kwaliteitskader met duidelijke kwaliteitsnormen zou kunnen helpen om ongelijke kwaliteit op lokaal niveau aan te pakken.
- (35) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Oostenrijk gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie.

- (36) De tekorten aan arbeidskrachten begonnen af te nemen, maar blijven nog steeds op een relatief hoog niveau. Tekorten aan vaardigheden en regionale discrepanties blijven een belemmering vormen voor de aanwerving van geschoolde vakmensen voor banen waarvoor middelhoge kwalificaties vereist zijn. De hoge vacaturegraad in sommige regio's staat in contrast met de relatief hoge werkloosheid in andere regio's. Belemmeringen voor regionale arbeidsmobiliteit zijn onder meer verschillen in huurprijzen, de beschikbaarheid van sociale huisvesting en verschillen in de beschikbaarheid van voor- en vroegschoolse educatie en opvang voor kinderen jonger dan drie jaar. Het stelsel voor beroepsonderwijs en -opleiding is weliswaar goed ontwikkeld, maar staat voor steeds grotere uitdagingen. Ongeveer 24 500 aspirant-leerlingen konden in 2025 geen stageplaats vinden, waarbij de uitdagingen groter waren voor kleine en middelgrote ondernemingen. Ook de kwaliteit van opleidingen, met inbegrip van het gebruik van digitale instrumenten, is een punt van zorg.
- (37) De werkgelegenheidsresultaten blijven zwak in vergelijking met het EU-gemiddelde voor ouderen, laaggeschoolde werknemers en mensen met een migratieachtergrond. Recente hervormingen om de werkgelegenheid te vergroten, omvatten steun voor de terugkeer op de arbeidsmarkt van oudere langdurig werklozen, strengere toegang tot vervroegde uittreding, de invoering van een gedeeltelijk pensioen en de aankondiging van fiscale prikkels om na de wettelijke pensioenleeftijd te werken. Het beleid om mensen met een migratieachtergrond en laaggekwalificeerde werkzoekenden te integreren in de arbeidsmarkt blijft echter ontoereikend. Intensivering van de inspanningen op het gebied van bij- en omscholing, in combinatie met een versterkte coördinatie van de toekomstige “strategie voor een leven lang leren 2040” tussen de deelstaten en het federale niveau, zou de basisvaardigheden verder kunnen verbeteren en de integratie van beide groepen op de arbeidsmarkt kunnen vergroten.

- (38) De sociale situatie in Oostenrijk verslechterde in 2025: het percentage mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, nam toe. Lage inkomens groeiden trager dan gemiddelde inkomens en de effectiviteit van sociale overdrachten wat betreft het terugdringen van armoede nam af. Kinderen werden onevenredig zwaar getroffen, waarbij een op de vier het risico liep op armoede of sociale uitsluiting. Dit is een stijging met 3,5 procentpunt ten opzichte van 2024, waarmee het cijfer uitkomt boven het EU-gemiddelde. Het percentage van de bevolking dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, steeg ook onder laaggeschoolden en onder mensen die buiten de EU zijn geboren. Ondanks recente hervormingen blijft het nodig de toegankelijkheid en toereikendheid van opleidingen voor mensen met een migratieachtergrond en laaggekwalificeerde mensen te verbeteren. Met name voldoende cursussen Duits zouden de inzetbaarheid verbeteren. Bovendien zijn veel werknemers van buiten de EU overgekwalificeerd (45,4 % in 2025) in vergelijking met Oostenrijkers (23 %) en andere EU-onderdanen (32,2 %), aangezien Oostenrijk momenteel geen gestandaardiseerd nationaal systeem voor de erkenning van buitenlandse kwalificaties heeft. Een snellere en meer uniforme erkenning van kwalificaties zou onderbenut potentieel op de arbeidsmarkt kunnen mobiliseren, de integratie van migranten kunnen bevorderen en hun armoederisico kunnen helpen verminderen.
- (39) Oostenrijk wordt nog steeds geconfronteerd met uitdagingen in verband met het verhogen van het niveau van de basisvaardigheden. Ongeveer 1 op de 4 studenten beschikt niet over basisvaardigheden en dit percentage is aanzienlijk hoger onder studenten uit kansarme milieus en met een migratieachtergrond. Oostenrijk ligt achter op schema om de doelstelling van de Europese onderwijsruimte van minder dan 15 % ondermaatse prestaties tegen 2030 te halen, waarbij sprake is van grote sociaal-economische en regionale verschillen. Het aantal voortijdige schoolverlaters neemt toe, met name onder autochtone kansarme leerlingen en leerlingen met een migratieachtergrond. De onderwijsresultaten blijven ongelijk verdeeld over de deelstaten en hardnekkige tekorten aan leerkrachten en personeel beperken de capaciteit om de leerresultaten te verbeteren. De integratie, inzetbaarheid en sociale cohesie zouden kunnen worden verbeterd door jongeren in het algemeen onderwijs te houden met systematische follow-upsystemen, gerichte steun waarbij basisvaardigheden worden gecombineerd, taalonderwijs, het aanpakken van tekorten aan leerkrachten en personeel, en het bevorderen van inclusieve lerarenopleidingen en flexibele tweedekanstrajecten. Om deze uitdagingen aan te pakken, heeft de Oostenrijkse regering belangrijke maatregelen genomen, zoals het “Chancenbonus” -programma.

- (40) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen tot de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad in 2026 de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling van 2026 over het economisch beleid van de eurozone. Voor Oostenrijk draagt aanbeveling 1 bij tot de uitvoering van de eerste, tweede, derde en vijfde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 2 tot de uitvoering van de vierde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 3 tot de uitvoering van de zevende, negende en elfde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 4 tot de uitvoering van de zevende aanbeveling over de eurozone en aanbeveling 5 tot de uitvoering van de vijfde aanbeveling over de eurozone,

BEVEELT AAN dat Oostenrijk in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Zich blijven houden aan de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven die de Raad op 8 juli 2025 heeft aanbevolen, om een einde te maken aan het buitensporig tekort, en daarbij gebruik te maken van de flexibiliteit uit hoofde van de door de Raad geactiveerde nationale ontsnappingsclausule. De algehele uitgaven en gereedheid op het gebied van defensie en veiligheid verhogen, in overeenstemming met punt 53 van de conclusies van de Europese Raad van 19 maart 2026, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiëntie besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU. De reeks hervormingen en investeringen op basis waarvan de verlengde aanpassingsperiode is toegekend, blijven uitvoeren, zoals aanbevolen door de Raad op 8 juli 2025. Doortastende maatregelen nemen om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen, onder meer door de budgettaire houdbaarheid van de stelsels voor gezondheidszorg, langdurige zorg en pensioenen te verbeteren door onder meer ziekenhuisinfrastructuur te stroomlijnen, de kosteneffectiviteit van gezondheidszorg en langdurige zorg te verbeteren, de digitalisering en ziektepreventie te versterken om de controle op uitgaven te stimuleren, en de effectieve pensioenleeftijd aanzienlijk te verhogen. De budgettaire relaties tussen en verantwoordelijkheden van de verschillende bestuursniveaus vereenvoudigen en rationaliseren en ervoor zorgen dat de financierings- en bestedingsbevoegdheden duidelijk op elkaar zijn afgestemd. De belastingmix op fiscaal neutrale wijze verbeteren om de hoge belastingwig op arbeid te verkleinen.
2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten en de flexibiliteit die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie van het kader voor het cohesiebeleid.

3. De bedrijfsdynamiek en de oprichting en groei van jonge ondernemingen bevorderen, onder meer door een betere toegang tot durf- en groeikapitaal te bieden en door investeringen van institutionele beleggers in aandelen te vergemakkelijken en aanvullende pensioenregelingen te versterken. De omzetting van de hoge niveaus van O&O-investeringen in verhandelbare oplossingen verbeteren en het gebruik van geavanceerde digitale technologieën door bedrijven opvoeren. De regelgeving vereenvoudigen en de administratieve lasten verminderen, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen, onder meer door vergunningsprocedures te versnellen. Belemmerende regelgeving in de dienstensector aanpakken en de concurrentie versterken om de prijzen te verlagen. De hoge bouwkosten aanpakken.
4. De elektriciteitswet uitvoeren, de flexibiliteit van het energiesysteem verbeteren en stroomafnameovereenkomsten stimuleren. De energie-efficiëntie verbeteren, de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen en de uitrol van hernieuwbare energie en de daarvoor benodigde infrastructuur versnellen, met name door de vergunningsprocedures te vereenvoudigen en specifieke gebieden voor versnelde uitrol te voorzien. De emissies verder verminderen, met name in de vervoersector, en door de decarbonisatie van de industrie te bevorderen, vooral in regio's met een hoge emissie-intensiteit.
5. Stimulansen creëren om het totale aantal gewerkte uren en de voltijdse participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt te verhogen, onder meer door de randvoorwaarden te verbeteren en met name door de kwaliteit en beschikbaarheid van kinderopvang te verbeteren. Het tekort aan geschoolde werknemers aanpakken en regionale discrepanties verhelpen, onder meer door de arbeidsmarkresultaten voor oudere werknemers en kansarme groepen zoals mensen met een migratieachtergrond te verbeteren, onder meer door de erkenning van hun kwalificaties. Het niveau van de basisvaardigheden vanaf jonge leeftijd verhogen.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter